

Warszawa, 1 grudnia 2014 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

(druk nr 783)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) została przyjęta w celu zapewnienia ciągłości udzielania pomocy publicznej pracodawcom zatrudniającym oraz zamierzającym zatrudnić osoby niepełnosprawne i wiąże się ze zmianą stanu prawnego tj. wejściem w życie rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06. 2014, str. 1) oraz konieczności zapewnienia zgodności przepisów krajowych z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.

Zmianie podlegają przepisy dotyczące szczególnych obowiązków i uprawnień pracodawców w związku z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych – zwrotu kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych, znosząc: zawężające określenie kręgu zatrudnianych osób niepełnosprawnych, w związku z zatrudnieniem których pracodawca może otrzymać zwrot kosztów (m. in. adaptacji pomieszczeń dostosowującej do potrzeb niepełnosprawnych) oraz wymóg skierowania do pracy niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, a także powstania niepełnosprawności w trakcie zatrudnienia. Miesięczne dofinansowanie na nowo zatrudnionego pracownika niepełnosprawnego uzależnia się obecnie jedynie od wykazania wzrostu netto zatrudnienia ogółem, rezygnując z drugiego z istniejących dotychczas wymagań – wzrostu netto zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych. Ponadto możliwość zwrotu kosztów obejmuje

nie tylko, jak obecnie, koszt zatrudnienia pracowników pomagających w pracy pracownikowi niepełnosprawnemu (w zakresie ułatwienia komunikowania się z otoczeniem, a także wykonywania czynności niemożliwych lub trudnych do wykonania na stanowisku pracy), lecz także kosztów szkolenia tych osób, wprowadzając limit do 100 % wydatków, nie więcej niż kwota najniższego wynagrodzenia. Dla pracodawcy prowadzącego zakład chroniony zwrot kosztów będzie mógł obejmować budowę lub przebudowę związaną z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu (dotąd – budowy i rozbudowy pomieszczeń). W zakresie szkoleń osób niepełnosprawnych refundacja z PFRON-u, na wniosek pracodawcy, wyniesie 70% kosztów (obecnie 80%) nie przekraczając dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę (to ostatnie odniesienie pozostało bez zmian).

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt rządowy wpłynął do Sejmu 29 października 2014 r. (druk sejmowy nr 2853). Został skierowany do pierwszego czytania w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, które odbyło się 6 listopada 2014 r. Przyjęte przez Komisję sprawozdanie (druk nr 2889) zawiera brzmienie projektu nieznacznie różniące się od przedłożenia rządowego.

Drugie czytanie odbyło się podczas 80. posiedzenia Sejmu. Na tym samym posiedzeniu Sejm przeprowadził trzecie czytanie.

Za przyjęciem ustawy głosowało 418 posłów, przeciw był jeden, nikt się nie wstrzymał.

III. Uwaga

W związku z tym, że ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. trzeba zwrócić uwagę, że art. 2 nie czyni zadość uregulowaniom dotyczącym niezbędnego okresu *vacatio legis*, które uwzględnia wynikający z art. 122 ust. 2 Konstytucji termin na podpisanie ustawy przez Prezydenta oraz, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, 14-dniowy (od dnia ogłoszenia) rzeczywisty okres dostosowawczy dla adresatów (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lipca 2013 r., sygn. akt Kp 1/13)

Zachowanie terminu 14 dni od ogłoszenia, przy założeniu że ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2015 r., oznacza konieczność opublikowania ustawy najpóźniej do dnia 17 grudnia

2014 r. Ogłoszenie ustawy w tym terminie nie jest jednak możliwe, zważywszy na niezakończenie procedowania ustawy w Senacie. Istotne jest jednak, że (ewentualne) dochowanie terminu 14-dniowego, nie chroni od naruszenia terminu konstytucyjnego dla Prezydenta, przyspieszając zaś procedowanie i zapewniając nienaruszalność terminu 21-dniowego dla Prezydenta, nie da się zachować terminu 14-dniowego.

Bożena Langner

Główny legislator